

New **สรุปเข้ม**

ภาษาไทย

ตรงตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551

ม.2

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วย กระดาษรีไซเคิล ๑๐๐%
กระดาษจากไม้ปลูก ไม่รบกวนสิ่งแวดล้อมชาติ

วรวรรณ ศรีสงคราม

New สรุปเข้ม

ภาษาไทย ม.2

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

วรวรรณ ศรีสงคราม.

New สรุปเข้มภาษาไทย ม.2/วรวรรณ ศรีสงคราม, รัตนา สถิตานนท์.--กรุงเทพฯ :
แม็ค, 2555.

248 หน้า.

1. ภาษาไทย--ข้อสอบและเฉลย. 2. ภาษาไทย--การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา).
I. รัตนา สถิตานนท์, ผู้แต่งร่วม. II. ชื่อเรื่อง.

495.91076

ISBN 978-616-274-144-9

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

MA | MACEDUCATION

ผู้เขียน : วรวรรณ ศรีสงคราม และ รัตนา สถิตานนท์

สงวนลิขสิทธิ์ : มิถุนายน 2555

ราคาจำหน่าย : 105 บาท

การสั่งซื้อ : ส่งตามนัดสั่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว 10310 ในนาม บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด

เลขที่ 9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

☎ : 0-2938-2022-7 FAX : 0-2938-2028

www.MACeducation.com

พิมพ์ที่ : H.N. Group Co., LTD.

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วย กระดาษรีไซเคิล
กระดาษจากไม้ปลูก ไม่ปนกวมน้ำมันธรรมชาติ

หน่วยการเรียนรู้ 7

วรรณคดีวิจักษ์

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

มนุษย์กับศิลปะ

ธรรมชาติของมนุษย์นั้นนอกจาก ความจำเป็นและความต้องการทางกายแล้ว ยังมีความต้องการทางใจที่อยากจะมีสิ่งสวยงามและอยากฟังสิ่งที่ไพเราะ เพื่อให้สบายใจและปารุงจิตใจให้สดชื่นร่าเริง มนุษย์จึงสร้างสิ่งที่มีทิวามงามตามใจเราขึ้น เรียกว่า ศิลปะ

วรรณกรรมและวรรณคดี

วรรณกรรม คือ งานศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ

วรรณคดี คือ วรรณกรรมที่มีผู้นิยมน่านและถ่ายทอดสืบต่อกันมาช้านาน ถือว่าเป็นผลงานที่มีคุณค่าทางการศึกษา และมีกลุ่มบุคคลในอดีตกล่าวยกย่องไว้

วรรณคดีมรดก คือ ผลงานวรรณคดีที่บรรพบุรุษของไทยสร้างสรรค์และสืบทอดมาสู่รุ่นลูก รุ่นหลาน

วรรณคดีสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. **วรรณคดีมุขปาฐะ** เป็นวรรณคดีที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาแบบปากต่อปาก เช่น เพลงพื้นบ้าน บทร้องเล่น เป็นต้น

2. **วรรณคดีลายลักษณ์** เป็นวรรณคดีที่ได้จดบันทึกไว้ในต้นฉบับสมุดไทย ต้นฉบับใบลาน หรือมีการพิมพ์เผยแพร่แล้ว

วรรณคดีอาจจำแนกตามแหล่งสร้างสรรค์ได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. **วรรณคดีท้องถิ่น** เป็นผลงานสร้างสรรค์ของชาวบ้าน เช่น นิทานชาวบ้านถิ่นเหนือ นิทานชาวบ้านถิ่นใต้

2. **วรรณคดีราชสำนัก** เป็นผลงานของพระมหากษัตริย์หรือข้าราชการบริพาร เช่น รามเกียรติ์ นิราศเมืองแกลง

จินตนาการในวรรณคดี

จินตนาการ หมายถึง การสร้างภาพขึ้นในใจโดยกำหนดจากสิ่งที่เคยพบเห็นในชีวิตจริง แล้วใช้ความคิดคำนึงสร้างสรรค์ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น สิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นมาจากจินตนาการของกวี มักมีเค้าความจริงอยู่ แต่มีรายละเอียดและเรื่องราวเพิ่มขึ้นจนบางครั้งก็เกินจริง

คุณค่าของวรรณคดี

วรรณคดีเป็นสิ่งที่กล่อมเกลามนุษย์ให้รู้จักความงาม ความดี และความป็นจริงของชีวิต ให้ทั้งความบันเทิงใจและความจรรโลงใจ คุณค่าของวรรณคดีจึงมีทั้งคุณค่าด้านอารมณ์ และคุณค่าด้านคุณธรรม นอกจากนี้การอ่านวรรณคดียังเป็นทางที่ทำให้เข้าใจชีวิตมนุษย์มากยิ่งขึ้น

ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย

ศิลปะในการสร้างสรรค์วรรณคดีให้มีความงาม ความไพเราะ และความหมายเป็นที่จับใจผู้อ่าน เรียกว่า **วรรณศิลป์**

กลวิธีในการประพันธ์ที่สำคัญมีดังนี้

1. การเล่นเสียง ได้แก่

1.1 **การเล่นเสียงพยัญชนะ** คือ การใช้สัมผัสพยัญชนะหลายพยางค์ติดๆ กัน เพื่อความไพเราะ เช่น

แจ้วแจ้วจ๊กจั่นจ๋า	จับใจ
หรี่งหรี่งเรื้อยเรไร	ร่ำร้อง
แซงแซวส่งเสียงใส	ทราบโสด
แหงนนิมนิคนุชน้อง	นึ่มเนียนวลนาง

(นิราศสุพรรณ, สุนทรภู่)

1.2 การเล่นเสียงสระ คือ การใช้สัมผัสสระหลายพยางค์ติดๆ กัน เช่น

ดูหนูสูง	งูสุดสูง
หนูสูงอยู่	รูปงูหนู

(ภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง, เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

1.3 การเล่นเสียงวรรณยุกต์ คือ การใช้คำที่ไ้ระดับเสียงวรรณยุกต์เป็นชุดๆ เช่น

นกน้อยยายย้ายย้าย	หนีไฟ
สนสือพฤษตามไ้	ไ้ไ้
ยุงเข้าเข้าเข้าไ้	ทางร้อน
เพื่อยเพื่อยเพื่อยเอนไ้	โยกย้ายกรายตาม

(โคลงอักษรสามหมู่, พระศรีมโหสถ)

2. การเล่นคำ ได้แก่

2.1 การเล่นคำพ้อง คือ การนำคำพ้องมาใช้คู่กันให้เกิดความหมายสัมพันธ์กัน ดังตัวอย่าง บทประพันธ์ต่อไปนี้ที่เล่นคำพ้องระหว่างชื่อต้นไม้คือต้นนางลึงกับลิงซึ่งเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง

หัวลิงหมากเรียกไ้	นางลึง
นางลึงหลิงลึง	หลอกขู
ลึงไ้กระไ้ลึง	ลึงหม
ลึงโลดฉวยชมผู้	ฉีกคว่ำประสาสิง

(ภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง, เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

2.2 การเล่นคำซ้ำ คือ การนำคำคำเดียวมาใช้ซ้ำในที่ใกล้ๆ กัน เพื่อย้ำความหมายข้อความให้เด่นชัด เช่น

ถึงสามร้อยยอดไ้	อาวรณ์
สุดสั่งสุดโสภสมร	สุดเศร้า
สุดยอดยิ่งสิงขร	สูงสูด นางเอย
สุดยอดรักรักเจ้า	ยิ่งร้อยพันทวี

(โคลงนิราศดง, พระยาตรังคภูมิบาล)

2.3 การเล่นคำเชิงถาม คือ การเรียงร้อยคำให้เป็นคำถามแต่เจตนาที่แท้จริงมิได้ถาม แต่ต้องการเน้นข้อความเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านหรือผู้ฟัง เช่น

ถึงกรรมจักอยู่ได้	ฉันใด พระเอย
กรรมบ่มีใคร	ฆ่าช้า
กุศลส่งสนองไป	ถึงที่ สุขนา
บาปส่งจำตกช้า	ช่วยได้ฉันใด

(ลิลิตพระลอ, ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง)

3. การใช้ภาพพจน์ ได้แก่

3.1 อุปมา คือ การเปรียบว่าสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง มักใช้คำแสดงความเปรียบว่า ดุจ ตั้ง กล คล้าย เหมือน ประหนึ่ง ราวกับ เสมือน เหนก เช่น ปาน เล่ห์ ฯลฯ เช่น

ความโกรธนั้นมันเหมือนทะเลบ้า	คลื่นซัดเข้าสาดโครมโหมดล
ลมกระหน่ำซัดคลื่นครืนครืนมา	เหมือนอุราพลุ่งโชติเพราะโกรธครัน

(ทะเลบ้า, เจื้อย สตะเวทิน)

3.2 อุปลักษณ คือ การเปรียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง มักใช้คำแสดงความเปรียบว่า เป็น คือ และอาจจะละคำว่า เป็น คือ ก็ได้ เช่น

สารสยามภาคพร้อม	กลกานท นี่ฤฯ
คือคู่มาลาสวรรค์	ช่อช้อย
เบญญาพิศาลแสดง	เต็มเกียรติ พระฤฯ
คือคูใหม่แสงร้อย	กึ่งกลาง

(ลิลิตยวนพ่าย, ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง)

3.3 บุคคลวัต คือ การสมมุติสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ รวมถึงความคิดที่เป็นนามธรรม ให้มีการแสดงออกเยี่ยงมนุษย์ เช่น

โทสะอาจจะโดดโลดข้ามรั้ว	ไม่เกรงกลัวบัญญัติเลย
-------------------------	-----------------------

(เวนิสวานิช, พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว)

3.4 สัทพจน์ คือ การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น

ครืนครืนคะครืนครืน	ชลละลั่นสนั่นดัง
โดยทางทะเลฝั่ง	สรดลั่นคะเครงโครม

(ณ หาดทรายชายทะเลแห่งหนึ่ง, ชิต บุรทัต)

เนื้อหาของวรรณคดีไทย

วรรณคดีไทยสามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. **วรรณคดีพระพุทธศาสนา** มุ่งแสดงหลักคำสอนให้เห็นถึงผลของการทำดีและทำชั่ว เช่น ไตรภูมิพระร่วง พระมาลัยคำหลวง ร่ายยาวมหาเวสสันดร
2. **วรรณคดีสุภาษิตคำสอน** มุ่งแสดงแนวทางในการปฏิบัติตนในสังคม เช่น สุภาษิตพระร่วง โคลงโลกนิติ อิศรญาณภาษิต
3. **วรรณคดีเกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรม** เช่น ลิลิตโองการแข่งน้ำ คำฉันท์ดุขุภีสังเวย กล่อมช้าง
4. **วรรณคดีเกี่ยวกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์** เช่น ลิลิตตะเลงพ่าย ราชชาธิราช สามก๊ก
5. **วรรณคดีเพื่อความบันเทิง** ได้แก่ วรรณคดีที่แต่งเพื่อแสดงมหรสพต่างๆ เช่น อิเหนารามเกียรติ์ สุวรรณหงส์ มโนห์รา
6. **วรรณคดีบันทึกความรู้สึกของผู้เดินทาง** ได้แก่ วรรณคดีประเภทนิราศ เช่น นิราศนรินทร์ นิราศเมืองแกลง นิราศพระบาท

แบบฝึกหัดที่ 1.1

ตอนที่ 1 จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 1-4

- ก. ฉันชอบชมนักกีฬาผู้สามารถ
สุภาพทั้งกิริยาและพาที

เธอองอาจดังพระยาราชสีห์
งามอ่อนโยนอย่างสตรีที่น่ารัก

(โคลงกลอนของครูเทพ, เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี)

- ข. บัวบึงตูมตูมตูม
สูงส่งทงทานลม
แมลงเฝ้าเฝ้าเฝ้าฉม
รูรูรูริมกัม

กลางตม
ลุ่มลุ่ม
ชมซาบ
ฟาดไม้ไซร่อ

(โคลงอักษรสามหมู่, พระศรีมโหสถ)

- ค. ตลาดขวัญขวัญฉันนี้ขวัญหาย
แมนขวัญฟ้าหน้าอ่อนเหมือนท่อนจันทน์

ใครเขาขายขวัญหรือจะซื้อขวัญ
จะรับขวัญเข้าเียนไม่เว้นวาท

(นิราศวัดเจ้าฟ้า, สุนทรภู่)

ง. สัตว์พันธุ์บรรพตทั้งหลาย
ประนอมประนอมชมชัย

อ่อนเอียงเพียงปลาย

(บทพากย์เอราวัณ, พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย)

1. คำประพันธ์ข้อใดโดดเด่นในเรื่องการเล่นคำพ้อง

1. ข้อ ก	2. ข้อ ข
3. ข้อ ค	4. ข้อ ง

2. คำประพันธ์ข้อใดมีการเล่นเสียงวรรณยุกต์

1. ข้อ ก	2. ข้อ ข
3. ข้อ ค	4. ข้อ ง

3. คำประพันธ์ข้อ ก ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อุปมา	2. อุปลักษณ์
3. บุคคลวัต	4. สัทพจน์

4. คำประพันธ์ข้อ ง ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

1. อุปมา	2. อุปลักษณ์
3. บุคคลวัต	4. สัทพจน์

5. คำประพันธ์ข้อใดใช้วรรณศิลป์แตกต่างกับข้ออื่น

1. อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์	เหมือนนารินไร้โฉมประโลมสง่า
2. หน้าบึ้งแผดเสียงเยี่ยงกุ่มก้นท์	แยกเขี้ยวฟันเสี้ยสง่าไม่น่าดู
3. อันความคิดวิหยาเหมือนอาวุธ	ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
4. เปลกไกวตาบก็แก่งแข็งหรือไม่	ไม่อวดหยิ่งหญิงไทยมิใช่ชั่ว

6. คำประพันธ์ข้อใดใช้อุปมาโวหาร

1. เสียงนกบินพรตพรตกรวดไธ้ต้อ	เสียงหวอหือเฮฮาอยู่หน้าฉาน
2. เธอเปรียบดังดอกไม้วิสาขน้อย	งามกว่าสร้อยแสงดาวพราวอ้อมสรวง
3. ยามกระสอบกรอบแกรบกระไกรกริก	กลักพริกพลิกแพลงตะแคงหงาย
4. ตะแล็กตักตักจะแหลกแล้วจ้า	กระดังงีบมาเดอรับข้าวไป

7. ข้อใดเป็นวรรณคดีเกี่ยวกับประเพณีและพิธีกรรม

1. ไตรภูมิพระร่วง	2. ขุนช้างขุนแผน
3. ลิลิตโองการแช่งน้ำ	4. รามเกียรติ์

8. คำประพันธ์ข้อใดใช้สัทพจน์

1. ไฉนหนาวอื่นพอชื่นอารมณ์ได้	แต่หนาวใจยากแค้นนี้แสนเชื่อง
2. เจ้าของตาลรักหวานขึ้นปิ่นต้น	ระวังตนตื่นมือระมัดมั่น
3. ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์	มีคนรักรสด้อยอร่อยจิต
4. เสียงลึงค่างบ่างชะวีะหวีดโหยว	กระหิมโหยห้อยไม่น่าใจหาย

9. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้ภาพพจน์ชนิดใด

“ธรรมชาติคือวิหาร
บางครั้งเฝ้าเราจาก

ที่เสาตระการมีชีวา
อันลึกลับและลับสน”

1. สัญลักษณ์และอุปมา

2. สัทพจน์และอุปมา

3. บุคคลวัตและสัทพจน์

4. อุปลักษณ์และบุคคลวัต

10. คำประพันธ์ข้อใดใช้ศิลปะการเล่นคำพ้อง

1. เบญจวรรณจักษ์วัลย์ชาลี

เหมือนวันฟ้าไกลสามสุตามา

2. สูงระหงทรงเพรียวเรียวรูต

งามละม้ายคล้ายอุฐกะหลาป่า

3. ดอกไม้ไฟโชติช่วงเป็นดวงแดง

ทั้งพลุแรงตึงตังตึงสะท้าน

4. จะว่าโคกโคกอะไรที่ในโลก

ก็ไม่โคกใจหนักเหมือนรักสมร

ตอนที่ 2 คำประพันธ์ต่อไปนี้มีความโดดเด่นในการใช้ศิลปะการประพันธ์แบบใด

1. ซอนซอนซอนสรวีหน้า

นั่งเราเอาขวัญ

2. แผดเสียงสิงหนาทบรรหาร

เหม็นนอหังการหยาบใหญ่

3. หรีงหรีงเรื่อยเรไร

ร่ำร้อง

4. ทะเลไม่เคยหลับไหล

ใครตอบได้ไหมใจจึงตื่น

5. เจ้าโคกแคนแคนแค้นดั่งแสนศร

มารานร่านร้าวรอนให้ตกไซย

6. อันนินทากาเลเหมือนเทน้า

ไม่ชอกช้าเหมือนเอามีดลงขีดหิน

7. เป็นสาวสไล้แร่รววยสวายสะอาด

ก็หมายมาดเหมือนมณีอันมีค่า

8. นกกระเรียนเวียนลงหนอง

ตรอมเที่ยวย่องร้องแกรแกร

9. เห็นรอกหักเหมือนหนึ่งรักฟิรอร่า

แต่รอทำรังทุกขัมาตามทาง

10. สุดฝืนแม่ที่เฝ้าเยื้องย่องยกย่างลงเหยียบดิน

ก็สุดสิ้นสุดปัญญาสุดหาสุดค้นเห็นสุดคิด

วิวิธภาษา

พูดดีมีเสน่ห์

เรื่อง “พูดดีมีเสน่ห์” ไม่ปรากฏว่าใครเป็นผู้แต่ง มีลักษณะการแต่งเป็นบทสนทนา ซึ่งให้ข้อคิดเรื่องของการพูด

เนื้อเรื่องย่อ

แดงเล่าเรื่องเพื่อนสนิทชื่อแก้วให้ทุกคนฟังว่า แก้วได้รับเลือกเป็นนักเรียนดีเด่นของโรงเรียนแดงดีใจกับแก้วมาก เแดงสนิทกับแก้วและชอบอะไรเหมือนกัน เช่น ชอบนั่งกางเกงฮันส์ แต่ไม่ชอบสามล้อสีแดง ชอบดูกีฬาแต่ไม่ชอบเล่น ชอบดูหนังฟังเพลง แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือ แแดงชอบพูดตรงๆ อย่างที่ทุกคนชอบเรียกว่า “ขวานผ่าซาก” ส่วนแก้วพูดเพราะ ดังนั้นเพื่อนๆ จึงชอบแก้วมากกว่าแดง

ทุกคนถามแดงว่า การคัดเลือกนักเรียนดีเด่นใช้เกณฑ์อะไรตัดสิน แแดงบอกว่า อาจารย์ใหญ่บอกว่าแก้วเป็นเด็กที่มารยาทดี มนุษยสัมพันธ์ดี มีใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และใส่ใจการเรียนดีเยี่ยม อีกทั้งพูดจาไพเราะอ่อนหวาน ทำให้ทุกๆ ครั้งที่มีคนมาเยี่ยมชมโรงเรียน แก้วจึงได้รับเลือกให้เป็นผู้นำชมและมักได้รับคำชมในเรื่องของการพูดทุกครั้ง นอกจากนี้สิ่งที่แดงชอบในตัวของตัวเองคือ แก้วเป็นคนมีน้ำใจกับเพื่อน แก้วไม่เคยพูดหรือนำความลับของเพื่อนมาเล่าต่อ และไม่ชอบบิพากษ์วิจารณ์ใครด้วย ทำให้แก้วและแดงเป็นที่รักของเพื่อนๆ ทุกคนบอกว่าสิ่งที่แก้วและแดงทำนั้นเรียกว่า “การไม่นินทาว่าร้าย” ซึ่งเป็นเรื่องที่ดี

แดงเล่าว่า บางครั้งตอนไปร้านขายหนังสือ พนักงานขายก็มักจะยิ้มให้แก้ว เพราะแก้วจะขอบทุกคนที่พนักงานพาไปหาหนังสือหรือช่วยหยิบหนังสือมาให้ ทำให้แดงคิดว่าพนักงานมีหน้าที่บริการลูกค้าจึงไม่ขอบทุกคนนั้นผิด ต่อไปแดงจะทำอย่างแก้ว จะได้มีคนรักมากๆ ทุกคนอดชื่นชมไม่ได้ที่แดงคิดดี ทุกคนจึงให้แดงรับประทานลอดช่องของโปรดที่ทุกคนทำเตรียมไว้ให้ เพื่อพูดหักเหนื่อหลังจากที่เล่าเรื่องให้ฟัง

คำศัพท์น่ารู้

ขวานผ่าซาก เป็นสำนวน มีความหมายว่า โผงผางไม่เกรงใจใคร (ใช้กับกิริยาพูด)

นินทา การติเตียนลับหลังผู้อื่น

ข้อคิดจากเรื่อง

1. การพูดดีเป็นการพูดเพื่อให้ผู้ฟังสบายใจ โดยเลือกแต่สิ่งที่ดีๆ มาพูด เนื้อหาที่พูดต้องมีสาระประโยชน์ ไม่พูดเพื่อเจ้อ ไม่พูดคำหยาบ หรือไม่พูดส่อเสียด ควรพูดด้วยความจริงใจ เพราะจะทำให้เกิดประโยชน์ในการพูดสูงสุดทั้งต่อผู้พูด ซึ่งจะเป็นที่รัก ที่ชื่นชม และผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกดีต่อผู้พูด และสบายใจที่จะฟัง
2. การพูดดีมีพื้นฐานมาจากความคิดที่ดี จึงควรหมั่นฝึกตนเองให้เป็นคนที่ดี คิดในสิ่งที่ดี สร้างสรรค์ มีประโยชน์ ตามหลักเหตุและผล สิ่งที่ดีพูดโดยผ่านการกลั่นกรองแล้วนั้น จะทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเจริญก้าวหน้าในหมู่คณะ
3. การพูดที่ดีนอกจากพูดให้ผู้ฟังสบายใจ พูดสิ่งที่เป็นประโยชน์แล้วนั้น ยังต้องใช้คำพูดที่สวยงาม ไพเราะ เลือกถ้อยคำให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล และเลือกใช้คำลงท้ายให้เหมาะสม เช่น ค่ะ ค่ะ ครับ ขา
4. การพูดดีต้องคำนึงถึงการพูด การออกเสียงที่ชัดเจน อ่านคำให้ถูกต้อง และอ่านออกเสียงอย่างมีจังหวะตามความหมายของข้อความ
5. การพูดที่ดี ผู้พูดต้องมีความกล้าในการพูด คือ พูดด้วยความมั่นใจ พูดตามกาลเทศะที่ควรพูด

แบบฝึกหัดที่ 1.2

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เรื่อง *พูดดีมีเสน่ห์* มีลักษณะการเขียนอย่างไร

.....

2. จุดมุ่งหมายที่ผู้แต่งต้องการสื่อถึงมากที่สุดคือการสื่อสารรูปแบบใด

.....

3. สำนวน “ขวานผ่าซาก” หมายความว่าอย่างไร และเป็นนิสัยของตัวละครใดในเรื่อง

.....

4. เสน่ห์จากการพูดจะเกิดขึ้นได้โดยวิธีใด
.....
5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง ขุนตมโศกนรินทร์ คืออะไร
.....
6. ให้นักเรียนยกตัวอย่างสำนวนที่เกิดจากการพูด พร้อมบอกความหมาย
.....
7. เพราะเหตุใดแก้วจึงได้รับเลือกให้เป็นนักเรียนดีเด่นของโรงเรียน
.....
8. เพราะเหตุใดแจ่มและแก้วจึงสนิทสนมกัน
.....
9. “แก้วไม่เคียด ขุนตม หรือเล่าต่อความลับ ของเพื่อนและไม่ชอบ ให้แจ้งวิพากษ์วิจารณ์ใครด้วย” แก้วมีคุณธรรมข้อใด
.....
10. “การพูดดีมีพื้นฐานมาจากความคิดที่ดี” หมายถึงว่าอย่างไร
.....

ออมไว้ใส่ถุงแดง

เรื่อง “ออมไว้ใส่ถุงแดง” เป็นบทความที่ดัดแปลงมาจากเรื่อง “เงินถุงแดง ความมั่งคั่งจากเศรษฐกิจ” ของ ศิริภรณ์ จิรปภา ซึ่งพิมพ์ใน “วารสารฐานสาร” บทความเรื่องนี้ได้ออกข้อความบางตอนที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงอธิบายเรื่องเงินพระคลังข้างที่ไว้ในหนังสือสาส์นสมเด็จ เล่ม 13 ระบุว่า

“...แต่ได้อันผู้หลักผู้ใหญ่เล่ากันว่า เดิมพระเจ้าแผ่นดินโปรดให้มิกำป็นไว้ข้างพระแท่นที่บรรทมใบหนึ่ง สำหรับทรงหยิบพระราชทานผู้ใดหรือใช้จ่ายการอันใดโดยลำพังพระองค์เอง คือไม่ต้องบอกให้ผู้อื่นรู้ จะเป็นประเพณีมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาหรือมาแต่ในกรุงรัตนโกสินทร์นี้ไม่ทราบแน่ เห็นจะเรียกกันว่า “เงินข้างที่” ทำนองเดียวกับเรียกเงินที่เอาตามเสด็จไปไหนๆ ว่า “เงินทำนองนี้” และตงแบ่งไปจากเงินพระคลังในพระองค์ ถึงรัชกาลที่ 3 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเก็บหอมรอมริบเงินซึ่งเป็นของส่วนพระองค์เพิ่มขึ้นในเงินข้างที่อีกมาก สำหรับทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่างๆ และมีเงินซึ่งเรียกกันว่า “เงินถุงแดง” สำรองไว้สำหรับใช้ในเวลาด่านเมืองเกิดเหตุ...”

“เงินถุงแดง” จัดอยู่ในประเภทเงินพระคลังข้างที่หรือเงินข้างที่ เป็นพระราชทรัพย์ในปัจจุบัน คือเงินงบประมาณส่วนหนึ่งที่รัฐบาลอุทิศส่วนหนึ่งส่วนใดของรายได้เพื่อใช้จ่ายส่วนพระองค์

พ.ศ. 2436 ตรงกับ ร.ศ. 112 สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยเกิดกรณีพิพาทเรื่องดินแดนกับประเทศฝรั่งเศส พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำ “เงินถุงแดง” มาใช้เป็นค่าปฏิกรรมสงคราม จึงถือว่า “เงินถุงแดง” มีส่วนช่วยรักษาอธิปไตยของชาติมาได้จนทุกวันนี้

แบบฝึกหัดที่ 1.3

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้แต่งมีจุดหมายใดในการแต่งเรื่อง *ออมไว้ใส่ถุงแดง*
.....
2. เหตุใดจึงเรียกว่า “เงินถุงแดง”
.....
3. “เงินถุงแดง” แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ด้านใดบ้าง
.....
4. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจัด “เงินถุงแดง” ขึ้นโดยมีพระราชประสงค์ใดเป็นสำคัญ
.....
5. “เงินท่ายที่นั่ง” คืออะไร
.....
6. “เงินถุงแดง” เทียบได้กับเงินส่วนใดในปัจจุบัน
.....
7. จากคำกล่าวที่ว่า “พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงได้รับเงินกำไรจากการค้าสำเภา” สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยในด้านใด
.....
8. เรื่อง *ออมไว้ใส่ถุงแดง* แสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ใน ร.ศ. 112 ไทยต้องสูญเสียอะไรบ้าง
.....
9. “เงินถุงแดง” มีส่วนช่วยรักษาอธิปไตยของชาติอย่างไร
.....
10. เรื่อง *ออมไว้ใส่ถุงแดง* ให้ข้อคิดอะไรบ้าง
.....

หลักและการใช้ภาษา

ความรู้เกี่ยวกับการพูด มารยาทในการพูด และการพูดในโอกาสต่างๆ

ความรู้เกี่ยวกับการพูด

การพูด หมายถึง การสื่อความหมายของมนุษย์โดยใช้เสียงและกิริยาท่าทางเป็นเครื่องหมาย ทอดทวนความคิดและความรู้จากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง การพูดที่ดีคือ การใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง รวมทั้งกิริยาอาการอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามจรรยาบรรณ และประเพณีนิยมของสังคม เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความรู้สึก และความต้องการที่เป็นประโยชน์ ให้ผู้ฟังได้รับรู้และเกิดการตอบสนอง ซึ่งถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของผู้พูด

การพูด คือ วิถีทางที่ใช้ในการสื่อสารกัน ซึ่งมีทั้งโอกาสที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในชีวิตประจำวันทั้งผู้พูดและผู้ฟังมักต้องสื่อสารกันโดยไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้ามาก่อน ไม่จำกัดสถานที่และเวลา เนื้อหาไม่มีขอบเขตจำกัดแน่นอน เช่น การทักทาย การปราศรัย การแนะนำตนเอง การสนทนา การพูดติดต่อทางโทรศัพท์ และการรับโทรศัพท์

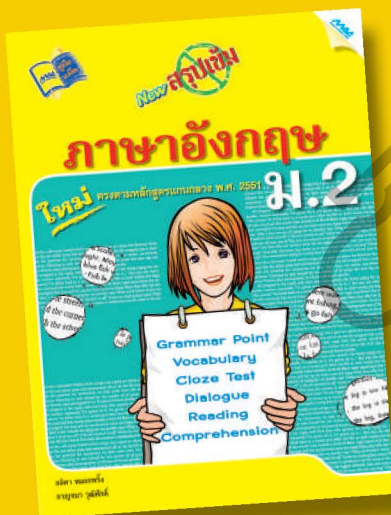

มารยาทในการพูด

ผู้พูดที่ดีควรมารยาทในการพูด ดังนี้

1. ผู้พูดควรคำนึงถึงกาลเทศะในการพูด รู้ว่าเมื่อใดควรพูดและเมื่อใดไม่ควรพูด เช่น ขณะรับประทานอาหารไม่ควรพูดเรื่องน่าเกลียดน่ากลัว งานมงคลไม่ควรพูดเรื่องโศกเศร้า งานศพไม่ควรพูดเรื่องที่สนุกสนาน
2. ผู้พูดควรพูดด้วยกิริยาที่อ่อนน้อมถ่อมตัว ไม่แสดงอาการแข็งข้อ ใจเยี่ยว หรือออกตนข่มขาน
3. ผู้พูดไม่ควรพูดสอดแทรก หรือขัดจังหวะขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด
4. เรื่องที่พูดนั้นควรเป็นเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายสนใจ พอใจร่วมกัน
5. ควรพูดตรงประเด็นอาจจะบอกเรื่องได้บ้างเล็กน้อย เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ แต่ไม่ควรเป็นเรื่องการนินทาว่าร้ายคนอื่น พูดเพ้อเจ้อ หรือพูดเรื่องที่ไม่สมควรจะพูด

แนะนำหนังสือดี

NEW สรุปเข้ม
ภาษาไทย ม.2

1421107110

MAC | MACEDUCATION

www.MACeducation.com

9 786162 741449

ราคา 105 บาท